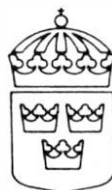

Motion till riksdagen

1988/89:Sf368

av Marianne Andersson och Ingbritt Irhammar
(båda c)

Ändring av ATP-reglerna

Mot.
1988/89
Sf368—376

Allt fler kvinnor upptäcker nu att de får låg pension. De har arbetat, till lägre lön och kortare tidsperiod än männen. Dessutom är ATP-systemet så konstruerat att det ger även proportionellt sett mindre till låginkomsttagare.

Ett socialförsäkringssystem brukar antingen vara neutralt så att det ger förmåner i förhållande till inkomst/avgift eller också brukar det omfördela förmåner så att det gynnar den ekonomiskt svagare. ATP-systemet gör precis tvärtom!

Genom att alla måste betala avgift från första inkomstkronan trots att ATP-poäng ej utgår förrän man kommer över ett basbelopp (i år 27 900 kr) får man alltså proportionellt sett lägre ATP ju lägre inkomst man har. Den som tjänar 2 basbelopp dvs. 4 650 kr per månad, en vanlig halvtidslön, får bara 1 ATP-poäng, alltså för halva sin inkomst, medan den som tjänar 4 basbelopp (9 300 kr per månad) får 3 poäng, alltså för 75 % av sin inkomst.

Detta är enligt vår mening en större orsak till att förändra ATP-systemet än det faktum att allt fler högvärlöna slår igenom ATP-taket.

Det bästa sättet att komma till rätta med denna orimlighet vore att höja grundpensionen rejält så att systemet med pensionstillägg, extra avdrag och KBT blev överflödigt. I avvaktan på att en radikal förändring av pensions-systemet kan ske anser vi att en förändring bör göras så att ATP beräknas från första inkomstkronan. Detta kan ske genom en omfördelning inom systemet.

Ett annat problem är margineffekterna av extra avdraget och KBT där de med låga pensioner har den största marginals-katten.

Den som har två pensionspoäng får ut brutto 5 022 kr per månad, efter skatt och KBT 4 883 kr. Den som har 3 pensionspoäng får brutto 6 417 kr. per månad, efter skatt och KBT 5 030 kr. Vid en inkomstökning på 1 395 kr. ökar alltså den disponibla inkomsten med 147 kr. Denna pensionär har en marginals-katt på nästan 90 %!

Inte ens de allra högst avlönade kommer upp i den nivån. Margineffekten för dem som ökar från 6 till 6,5 ATP-poäng är däremot ca 42 %.

De med låg ATP, företrädesvis kvinnor, får dels procentuellt färre pensionspoäng, dels drabbas de av de största margineffekterna. Den pågående skatteutredningen bör beakta detta vad gäller den aviserade marginals-kattesänkningen. Det får inte bli så att pensionärer med låg ATP blir de enda med höga marginals-katter.

Hemställan

Mot. 1988/89
Sf368

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring av ATP-reglerna att ATP-poängen räknas från första inkomstkronan,
[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om margineffekterna för pensionärer med låg ATP.]

Stockholm den 25 januari 1989

Marianne Andersson (c)

Ingbritt Irhammar (c)